

VIHAR BÉLA versei:

Halálból felszálló csillag

*Oly sortűz dördült tizenhétben,
hogy belérengett a világ!
Egy nép nyitotta véres vállal
a történelem kapuját, —
nekifeszült, zuhant az ajtó,
s áradt a láz, mint Óceán,
a megvonagló Európán,
az újult álmú Ázsián.*

*Petrográdon egy palotára —
ki tudja ki? — csóvát dobott!
Azóta is e szikraesőt
visszaragyogják századok.
Áll egy matróz az iszap-éjben
elkattintva revolverét;
meghallották a kontinensek,
s hány eljövendő nemzedék!*

*Egy börtön nyílt ki akkor éjjel?
Ezer vagy több? Nem! Mindenütt
lazább a zár, hol foglyok ülnek,
verve reményből fegyverük.
Forgószélként száguld már egy név . . .
Emelkedjetek, szíveink!
Zúgják őserdők, gyárok, puszták
szülöttünk nevét, őt, Lenint . . .*

*Még háború volt. Lövészárkok
pestis-sebe a földeken.
Bajonettel döfött a munkás
a munkásba: nincs kegyelem!
A császár vért, bank osztalékot,
a tőkés kövér kamatot,
a tábornok dísz, ő meg mankót,
vagy meszes sírgödröt kapott. —*

Tunyán eldülten, puffadt béllel,
a meghízott tröszt már betelt,
sakál torkából sárga nyál folyt,
szemét behunyta, úzve cselt,
szunnyadt, de sunyin neszre várt csak,
fülelt — ugorna — jelt lesett,
bűzhödt szájával falna újra
országot, népet, gyermekeket.

Föl, föl, ti rabjai a földnek!
Le láncaink! — Hogy harsogott!
Elkezdte Moszkva, s átvettük mi,
véreshomlokú magyarok.
Ezerkilencszáztizenkilenc!
Láttam freskód, még mint gyerek,
meztláb álltam én a porban,
mikor zászlód emelkedett.

Ott jönnek ők, szaladt az utca,
ott jönnek már a mieink!
A tűnt időkből fátyol lebben,
az emlék kék kendője int,
s mint a lassan piruló lángos, —
anyámsütötte hajdani —
táru a táj s felém tekintenek
Szécsény mosolygó dombjai.

Dal közelit onnan a völgyből . . .
A mieink, a vörösök!
Lakatos, ács, bányász, tanító,
acélba, vasba öltözött.
Pestről jöttek? — Tán negyvennyolcból!
Az meg Damjanich a lovon!
Ereszkedett a patak partján
a Második Forradalom.

— Hová az út? — Hét is felelte:
— Fülek alatt hadakozunk!
A burzsujokkal megyünk ölre!
Győzünk, s ha kell, hát meghalunk.
— Hadd tarthassam én azt a zászlót! —
mondottam volna, ha lehet,
ha valami nem köti gúzsba
nehezen forgó nyelvemet.

S már mentek is: a vonulásuk,
akár a nyári zivatar . . .
Csak por jelezte, hogy itt jártak
s csatába indult a magyar.
Még most is mennek, egyre feljebb,
végig a történelmen át . . .
Nem **Fülekre! A jövődőbe!** —
Előre, vörös katonák!

Nem ők veszték el ott Füleknél,
sem Szolnoknál, sem a Tiszán . . .
Az igazság fölkel a sírból,
virágot hajt a bitófán,
művét folytatja új fiakban,
hordják apák és unokák,
míg teljesül ügyünk: az ember!
Előre, vörös katonák!

Szálltak az évek, s otthonunkban
csendőr taposta mea anyánk.
Parázslott újra Dózsa trónja:
füstölt, pörkölt az úri láng.
Ki bírta, hordta; ki nem bírta,
eladta lassan álmaid,
s messzibbnek tűnt egyre a csillag . . .
Látod még elvtárs? — Nem. Alig!

Halkítva szót, eloltva lámpát
szívünkbe nőtt a bú, a kín,
s vonatkerék tört, csattogott át
József Attila csontjain.
Nyirokbasüppedt külvárosok,
polcon dugott könyv, vers, viták
egy üzenet: ne kérdd ki küldte,
csak add tovább, csak add tovább! —

ez volt jelünk, hogy érik, serked,
közeleg titkos utakon,
az új hazát teremtő nagy perc:
a Harmadik Forradalom.
A harmadik, a diadalmas,
a legyőzhetetlen s örök:
a Halálból Felszálló Csillag,
Ezerkilencszáznegyvenöt.

ÁRNYÉK

*Ballagva
az éjszakában,
halad előttem
az árnyam,
és úgy tűnik
most egyszerre,
mintha ott
az apám menne;
ráismerek
főtartása,
karja, válla
alakjára,
látom hajdani
kabátját,
világló
szomorúságát;
az apám
e hosszú árnyék,
mintha a nyomában
járnék,
ahogy egykor
gyermekléptem
követte őt
a sötétben,
s mintha most is
így vezetne,
szótlanul
a végtelenbe.*